

Przemówienie papieża św. Jana Pawła II
do społeczności Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego

Dziedziniec KUL, Lublin
9 czerwca 1987 r.

Toespraak van de heilige paus Johannes Paulus II
tot de gemeenschap van de Katholieke Universiteit Lublin

Binnenplaats van KUL, Lublin
9 juni 1987

*Tekst przemówienia przełożyli na język niderlandzki
Studenci kierunku filologia niderlandzka
– Członkowie Koła Naukowego Studentów Filologii Niderlandzkiej –
na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II
pod opieką dr hab. Marcina Polkowskiego, prof. KUL;
redakcja językowa – dr hab. Muriel Waterlot*

*De tekst van de toespraak werd naar het Nederlands vertaald
door studenten van de neerlandistiek
– Leden van de Studentenkring Nederlandse Filologie –
aan de Johannes Paulus II Katholieke Universiteit Lublin
onder begeleiding van dr hab. Marcin Polkowski, prof. KUL
taalredactie – dr habil. Muriel Waterlot*

Lublin 2019

Przemówienie Ojca Świętego Jana Pawła II do społeczności KUL

De toespraak van Paus Johannes Paulus II tot de gemeenschap van KUL

KUL, Dziedziniec, 9 czerwca 1987 r.

KUL, de Binnenplaats, 9 juni 1987

1. Wysłuchaliśmy słów Ewangelii Janowej, od których zaczyna się opis Ostatniej Wieczerzy. Opis ten wprowadza nas w stan duszy Jezusa Chrystusa u początku wydarzeń paschalnych. Jezus wiedząc, że nadeszła Jego godzina przejścia z tego świata do Ojca, umiłowawszy swoich na świecie, do końca ich umiłował (J 13,1).

Właśnie do tych słów nawiązuje Kongres Eucharystyczny w Polsce. Kongres ten dzisiaj sprowadza mnie do Lublina, do środowiska Uniwersytetu Katolickiego, z którym byłem blisko związany przez szereg lat. Po spotkaniu z przedstawicielami polskich uczelni akademickich, uniwersytetów dawnej i nowej daty powstania, spotykamy się w gronie profesorów, studentów, pracowników i przyjaciół Uniwersytetu Katolickiego, który dzisiaj służy nam wszystkim swoją gościąną.

1. We hebben de woorden van het Evangelie volgens Johannes gehoord, waar de beschrijving van het Laatste Avondmaal begint. Deze beschrijving laat ons kennismaken met de staat waarin de ziel van Christus verkeert aan het begin van de paasgebeurtenissen. *Jezus wist dat zijn uur gekomen was: nu zou Hij de wereld verlaten om naar de Vader te gaan. Voorheen hield Hij al van degenen die Hem in de wereld toebehoorden, maar nu zou Hij hun zijn liefde betonen tot het uiterste* (Johannes 13,1).

Juist naar die woorden verwijst het Internationaal Eucharistisch Congres in Polen. Dit Congres brengt mij vandaag naar Lublin, naar het milieu van de Katholieke Universiteit, waarmee ik vele jaren nauw verbonden was. Na een ontmoeting met vertegenwoordigers van Poolse hogescholen en universiteiten die lang geleden en recent werden opgericht, komen we samen in een kring van professoren, studenten, medewerkers en vrienden van de Katholieke Universiteit, die ons vandaag haar

gastvrijheid verleent.

Spotkanie nasze ma charakter liturgiczny. Liturgia Słowa Bożego wprowadza nas w wewnętrzną tajemnicę Chrystusa w tym decydującym momencie, w którym Chrystus wiedział, że Ojciec dał Mu wszystko w ręce (por. J 13,3).

Onze bijeenkomst heeft een liturgisch karakter. De liturgie van het Gods Woord voert ons in het innerlijke mysterie van Christus in dit cruciale moment, waarop Hij *wist dat de Vader Hem alles in handen had gegeven* (zie aldaar, Johannes 13,3).

2. „Wszystko”. Zatrzymajmy się przy tym wyrażeniu. „Wszystko” to pojęcie bliskie temu, co mieści się w wyrażeniu *universitas*. *Universitas* to szczególne środowisko nastawione na poznanie „wszystkiego”. Podmiotowej *universitas* odpowiada przedmiotowe *universum*.

2. “Alles”. Laten wij even stilstaan bij dit woord. Het begrip “alles” is nauw verwant aan wat er ondergebracht kan worden in de uitdrukking *universitas*. *Universitas* is een bijzondere omgeving die op het kennen van ‘alles’ gericht is. De subjectieve *universitas* stemt met het objectieve *universum* overeen.

Nastawienie to, to dążenie, jest ściśle związane z człowiekiem wszystkich czasów, z samą naturą ludzkiego umysłu. *Intellectus est quodam-modo omnia* - umysł ludzki jest poniekąd „wszystkim” (św. Tomasz). Wszystko, co w jakikolwiek sposób istnieje - czyli cała rzeczywistość, cała zróżnicowana rzeczywistość. Umysł ludzki jest ku tej rzeczywistości zwrócony, zarówno pod kątem jej powszechności - „wszystko”, jak i pod kątem zróżnicowania.

Deze houding, dit verlangen is nauw verbonden aan de mens van alle tijden, aan de natuur zelf van het menselijke verstand. *Intellectus est quodam-modo omnia* - het menselijke verstand is tot op zekere hoogte “alles” (St. Thomas van Aquino). Alles, wat op welke manier dan ook bestaat - dus de hele werkelijkheid, de hele diverse werkelijkheid. Het menselijke verstand is op deze werkelijkheid gericht, zowel wat betreft haar universaliteit - “alles”, als wat betreft

haar verscheidenheid.

Institucje, które noszą nazwę uniwersytetu (wszechnica), głoszą samym imieniem tę podstawową prawdę o człowieku. O ludzkim poznaniu. Cała rzeczywistość jest zadana człowiekowi pod kątem prawdy. Uniwersytet mówi równocześnie o szczególnym „zadłużeniu” człowieka wobec całej zróżnicowanej rzeczywistości. Jest to zadłużenie przez prawdę. Człowiek winien jest światu prawdę. Przez poznanie prawdy o świecie, o rzeczywistości, o Stwórcy i o stworzeniu, człowiek spłaca ten dług, a równocześnie urzeczywistnia samego siebie. Usprawiedliwia swoją „rozumność” w całym wszechświecie.

To, co dotąd powiedziano, odnosi się do wszystkich na globie uniwersytetów.

3. Ewangelia Janowa mówi o Chrystusie: wiedział, że Ojciec dał Mu wszystko. W ten sposób owo wyrażenie „wszystko” zostaje postawione w nowym kontekście. „Wszystko”, co składa się na rzeczywistość, bogatą i zróżnicowaną, makrokosmos i mikrokosmos, „wszystko” zostaje tutaj ukazane w relacji do Boga, do tajem-

Instellingen die de naam universiteit dragen, verkondigen alleen al met hun naam deze fundamentele waarheid over de mens. Over de menselijke cognitie. De hele werkelijkheid werd aan de mens gegeven met het oog op de waarheid. De universiteit heeft het tegelijkertijd over de bijzondere ‘schuld’ van de mens jegens de gediversifieerde werkelijkheid. Dit is een schuld omwille van de waarheid. De mens is de wereld de waarheid verschuldigd. Door kennis te maken met de waarheid over de wereld, over de werkelijkheid, over de Schepper en de schepping betaalt de mens deze schuld af en tegelijkertijd verwezenlijkt hij zichzelf. Hij rechtvaardigt zijn “rationaliteit” in het hele universum.

Hetgeen tot nu toe gezegd is, geldt voor alle universiteiten over de hele wereld.

3. Het Evangelie volgens Johannes zegt ons het volgende over Christus: Hij wist dat de Vader Hem alles had gegeven. Op deze manier wordt het woord “alles” in een nieuwe context geplaatst. “Alles” waar de werkelijkheid uit bestaat, rijk en divers, macro- en microkosmos, “alles” wordt hier in relatie tot God getoond, tot het

nicy Trynitarnej, do Ojca, Syna i Ducha Świętego. Jest to tajemnica wiary objawiona w Słowie Bożym. Świat - zanim zaistniał w całym bogactwie stworzeń, w całej makro i mikrokosmicznej strukturze, istniał w Bogu. Zanim słowem Boga światy zostały stworzone (Hbr 11,3), powołane do istnienia - istniały odwiecznie w Słowie, współistotnym Ojcu. Istniały, objęte Poznaniem i Miłością, objęte wewnętrznym Życiem Trójjedynego: Ojca, Syna, Ducha Świętego.

A po stworzeniu ten odwieczny uścisk Trójjedynego Boga trwa dalej w dziejach wszechświata: W Nim żyjemy, poruszamy się i jesteśmy (Dz 17,28). Wszystko jest w Nim. Jest w Nim w sposób nie tylko stwórczy, czyli - wedle naszych ludzkich pojęć - sprawczy. Jest w Nim - w nieustającej relacji do tej ponadstworzonej Komunii, jaką Bóg jest sam w sobie: Ojciec, Syn i Duch.

4. Jeśli Ewangelista mówi o Chrystusie: Ojciec dał Mu wszystko w ręce, to zdanie odzwierciedla ową odwieczną relację pomiędzy Bogiem i światem na gruncie dziejów człowieka.

geheim van de Triniteit, tot de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. Dit is het mysterie van het geloof geopenbaard in het Woord van God. De wereld - voordat hij ontstond in de hele rijkdom van schepselen, in de hele macro- en microkosmische structuur, bestond in God. Voordat *het heelal tot stand kwam door Gods woord* (zie aldaar Heb 11,3), tot bestaan werd geroepen - bestond het eeuwig in het Woord, *één in wezen met de Vader*. Het bestond omhelsd door de Kennis en de Liefde, omhelsd door het interne Leven van de Heilige Drie-eenheid: de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.

En na de schepping duurt deze eeuwige omhelzing van de Drie-eenheid voort in de geschiedenis van de wereld: *Want door Hem leven wij, bewegen wij en zijn wij* (Hnd 17,28). Alles is in Hem. Alles is in Hem niet alleen op creatieve wijze, dus - volgens ons menselijk verstand - op causatieve wijze. Het is in Hem - in een altijddurende relatie met deze bovennatuurlijke Communie, die God in zichzelf is: de Vader, de Zoon en de Geest.

4. Als de Evangelist over Christus zegt: de Vader had Hem alles in handen gegeven, dan weerspiegelt deze zin de eeuwige relatie tussen God en de wereld weer op de grond

van de menselijke geschiedenis.

Stwarzając człowieka na swój obraz i podobieństwo, Ojciec w sposób szczególny dał wszystko Synowi. Można powiedzieć: dał - i zadał. Zadał Mu celowość widzialnego świata w człowieku. Zadał Mu zbawienie człowieka: dał Mu w ręce. Zadał Mu, Synowi, grzech zalegający dzieje człowieka „od początku”. Zadał Mu odkupienie świata. Chrystus wiedząc, że nadeszła Jego godzina - ta godzina, w której to właśnie zadanie miał definitywnie wypełnić w dziejach ludzkości, wychodzi na jej spotkanie: umiłowawszy swoich, którzy byli na świecie, do końca ich umiłował.

Toen Hij de mens naar Zijn beeld en gelijkenis schiep, gaf de Vader op een bijzondere manier alles aan de Zoon. We kunnen zeggen: gaf - en droeg op. Hij droeg Hem het doel van de zichtbare wereld in de gedaante van een mens op. God droeg Hem de redding van de mens op: die legde Hij in Zijn handen. Hij droeg Hem, de Zoon, de zonde op, die “van bij het begin” voorkomt in de geschiedenis van de mens. Hij droeg Hem de verlossing van de wereld op. Christus, wetend dat Zijn uur gekomen was - het uur, waarin Hij deze opdracht definitief moest vervullen in de geschiedenis van de mensheid, komt dit uur tegemoet: Hij heeft de zinnen, die Hij in de wereld liefhad, liefgehad tot het einde.

Tak więc wyrażenie „wszystko”, tak bardzo istotne dla natury i posłannictwa wszystkich na świecie uniwersytetów, nabiera zupełnie nowego znaczenia wówczas, gdy to „wszystko” rozumiemy w relacji Trój-jedynego Boga. W relacji do tajemnicy Stworzenia i Odkupienia. W relacji do Chrystusa. W relacji do Eucharystii.

Op die manier krijgt het woord “alles”, dat zo essentieel is voor de aard en de missie van alle universiteiten in de hele wereld, dus een volledig nieuwe betekenis, terwijl we dit “alles” begrijpen in relatie tot de Drie-ene God. In relatie tot het mysterie van de Schepping en Verlossing. In relatie tot Christus. In relatie tot de Eucharistie.

5. W ten sposób dotykamy też

5. Op deze manier raken we

samej specyfiki uniwersytetu katolickiego. Uniwersytet z tym przymiotnikiem posiada wszystkie cechy uniwersytetów w ogóle, uczestniczy w tym samym odniesieniu do zróżnicowanej rzeczywistości, do „wszystkiego”, w tej samej odpowiedzialności za prawdę w uprawianiu nauki, w badaniach i metodach badawczych oraz w jej przekazywaniu, czyli w nauczaniu, w dydaktyce.

Równocześnie przymiotnik „katolicki” wskazuje na to, że cały ten poznawczy trud uniwersyteckiej wspólnoty jest zarazem organicznie odniesiony do tego, co pochodzi ze Słowa Bożego Objawienia. Związany z wiarą - wyznawaną i nauczaną przez Kościół. „Wszystko” jako zasięg pracy poznawczej - jest równocześnie tym „wszystkim”, które ma swój początek przed „początkiem”: początek w Bogu, w odwiecznym Słowie - Synu współistotnym Ojcu. Jest tym „wszystkim”, które Ojciec „dał w ręce” Synowi, Chrystusowi wówczas, gdy przyszła Jego godzina: godzina Odkupienia świata. Wiemy, że była to równocześnie godzina Eucharystii.

6. Kościół od wielu stuleci

eveneens de specificiteit zelf van een katholieke universiteit. Een universiteit met dit adjectief bezit alle kenmerken van universiteiten in het algemeen, ze neemt in dezelfde verhouding deel aan de gedifferentieerde werkelijkheid, aan “alles”, aan dezelfde verantwoordelijkheid voor de waarheid in wetenschappen, onderzoeken en onderzoeksmethoden en aan haar overdracht, dat wil zeggen, in het onderwijs en in de didactiek.

Tegelijkertijd verwijst het adjectief 'katholiek' naar het feit, dat de gehele cognitieve inspanning van de universitaire gemeenschap tegelijk organisch verwijst naar wat afkomstig is van de Openbaring van het Woord van God. Het houdt verband met het geloof dat door de Kerk beleden en onderwezen wordt. “Alles” als de reikwijdte van cognitieve werkzaamheden - is tegelijk dit “alles”, wat zijn oorsprong heeft vóór het “begin”: het begin in God, in het eeuwige Woord - de Zoon die één in wezen met de Vader is. Dit is het “alles” dat de Vader “in de handen gaf” van de Zoon, Christus, toen Zijn uur gekomen was: het uur van de Verlossing van de wereld. Wij weten dat dit tegelijkertijd het uur was van de Eucharistie.

6. De Kerk heeft tijdens vele

uczestniczył w procesie powstawania uniwersytetów. Wiemy o tym dobrze z dziejów, zwłaszcza z dziejów Europy, również z dziejów naszego Narodu.

W czasach nowożytnych, kiedy rozwinęła się współczesna nauka, Kościół widział potrzebę powoływania w różnych krajach świata nowych uniwersytetów, opatrzonych przymiotnikiem „katolickie”, ażeby to znaczenie, jakie „wszystko” posiada w Słowie Bożego Objawienia, nie przestało być obecne w wielkim procesie poznawczym, w twórczym wysiłku rozumu ludzkiego, spłacającego przez prawdę swój dług wobec całej rzeczywistości. Jest faktem bardzo znamienym i bardzo wymownym, że taki katolicki uniwersytet został powołany również w Lublinie, prawie równocześnie z datą odzyskania przez Polskę niepodległości państwowej.

7. Spotykając się dzisiaj z całą akademicką wspólnotą KUL-u, pragnę, abyśmy na podstawie słów liturgii rozważyli gruntownie naprzód znaczenie owej służby, o jakiej mówi Chrystus wedle zapisu Janowej Ewangelii. Jeśli [...] Ja, Pan i Nauczyciel, umyłem wam nogi, to i wyście

eeuwen deelgenomen aan het ontstaansproces van universiteiten. We weten dat goed uit de geschiedenis, vooral uit de geschiedenis van Europa, eveneens uit de geschiedenis van onze Natie.

In de Nieuwste Tijd, toen de moderne wetenschap zich ontwikkelde, zag de Kerk de noodzaak om in verschillende landen nieuwe universiteiten te openen die voorzien waren van het adjectief “katholiek”, opdat deze betekenis, die “alles” bezit in de openbaring van het Woord van Gods Openbaring, niet zou ophouden met aanwezig te zijn in het grote cognitieve proces, in de creatieve inspanning van de menselijke rede, die zijn schuld jegens de hele realiteit door de waarheid vereffent. Het is een heel belangrijk en veelzeggend feit dat een dergelijke katholieke universiteit eveneens in Lublin werd opgericht, vrijwel gelijktijdig met de dag waarop Polen haar onafhankelijkheid terugkreeg.

7. Vandaag, tijdens mijn bijeenkomst met de hele academische gemeenschap van de KUL, zou ik, op basis van de woorden van de liturgie, graag met jullie grondig het belang van deze dienst waarover Christus volgens de tekst van het Evangelie van Johannes spreekt, willen overwegen.

powinni sobie nawzajem umywać nogi (J 13,14). Uniwersytet Lubelski powstał i istnieje pod hasłem *Deo et Patriae*. Słowa te mówią o służbie. O służbie Bogu i Kościołowi oraz Narodowi i Ojczyźnie. Myślę, że istnieje jakieś *tertium comparationis*, które pozwala przybliżyć z pewną pokorą niespełna siedemdziesięcioletnią historię KUL-u do przeszło sześćsetletniej historii Uniwersytetu Jagiellońskiego. Miłość prawdy w służbie człowieka. Kształtowanie świadomości i postawy narodowej poprzez rzetelną służbę prawdzie. Fakt, że ta uczelnia jest jedynym uniwersytetem katolickim na wielkim obszarze krajów, które w systemie sprawowania władzy i organizacji społecznej przyjmują jako oficjalną materialistyczną ideologię marksistowską, jest bardzo wymowny.

W czasie naszego pierwszego spotkania na Jasnej Górze w roku 1979 mówiłem, że uniwersytet to jest jakiś odcinek walki o człowieczeństwo człowieka, i że chodzi o wyzwolenie tego olbrzymiego potencjału

Welnu, als Ik, jullie Heer en meester, jullie voeten heb gewassen, dan behoren jullie ook elkaar de voeten te wassen (Johannes 13,14). De Universiteit van Lublin is ontstaan en leeft onder het motto *Deo et Patriae*. Deze woorden verwijzen naar de dienst. Naar de dienst van God en de Kerk, de Natie en het Vaderland. Ik denk dat er een soort *tertium comparationis* bestaat die ons in staat stelt om, met een zekere nederigheid, de zeventigjarige geschiedenis van de KUL met de meer dan zeshonderdjarige geschiedenis van de Jagiellonische Universiteit gelijk te stellen. De liefde voor de waarheid in dienst van de mens. De vorming van het bewustzijn en van een patriottistisch attitude door het middel van een betrouwbare dienst van de waarheid. Het feit dat deze universiteit de enige katholieke universiteit is temidden van heel wat landen die als regeersysteem en als systeem van maatschappelijke organisatie officieel de materialistische marxistische ideologie aanvaarden, is veelzeggend.

Tijdens onze eerste bijeenkomst op Jasna Góra in 1979 zei ik dat een universiteit een deel van de strijd is om de menselijkheid van de mens is, en dat het gaat om de vrijlating van het reusachtige

duchowego człowieka, przez który człowiek urzeczywistnia to swoje człowieczeństwo (por. przemówienie z 6 VI 1979 r.). *Deo et Patriae*, poprzez siłę prawdy i stojącego na jej służbie wysiłku ludzkiego umysłu. Poprzez służbę Prawdzie najwyższej oraz tej prawdzie, która jest odbłaskiem Prawdy nieskończonej w życiu świata i ludzi. Kto afirmuje człowieka dla niego samego, afirmuje Stwórcę człowieka; kto afirmuje jego Stwórcę, nie może nie afirmować człowieka. Dlatego też na każdym z wydziałów uniwersytetu katolickiego, nawet na najbardziej przyrodniczych i „świeckich”, trud umysłu poszukującego prawdy musi i powinien być zespolony z wiarą, która także w tych dziedzinach znajduje swoje potwierdzenie i pogłębienie. Taki jest profil posoborowego Kościoła i współczesnego katolicyzmu. Równocześnie uniwersytet katolicki jest żywym świadectwem w stosunku do tych wszystkich, którzy chcieliby religię umieścić w obrębie świata irracjonalnego.

Tej wzajemnej otwartości wiary i rozumu ludzkiego służy na naszej ziemi Katolicki Uniwersytet Lubelski, wnosząc swój wkład do skarbcza polskiej nauki i kultury, zdobywając tak-

geestelijke potentieel van de mens, waardoor een mens zijn menselijkheid verwezenlijkt (zie toespraak van 6 juni 1979). *Deo et Patriae*, door de kracht van de waarheid en de inspanning van de menselijke rede die haar ten dienste staat. Via het dienen van de opperste Waarheid en die waarheid die een weerspiegeling is van de oneindige waarheid in het leven van wereld en mensen. Wie een mens omwille van de mens zelf bevestigt, bevestigt de Schepper van de mens; wie zijn Schepper bevestigt, kan niet anders dan de mens te bevestigen. Daarom ook moet en zou het moeten, dat in elke faculteit van een katholieke universiteit, zelfs in de meest natuurwetenschappelijke en “wereldlijke”, de inspanning van de rede die naar de waarheid zoekt, gepaard gaat met het geloof dat ook in deze gebieden wordt bevestigd en verdiept. Dit is het profiel van de postconciliaire Kerk en het hedendaagse katholicisme. Tegelijkertijd is een katholieke universiteit een levende getuigenis met betrekking tot al diegenen die graag religie binnen de irrationale wereld willen plaatsen.

Voor deze wederzijdse openheid van het geloof en de menselijke rede dient in ons land de Katholieke Universiteit Lublin, die haar bijdrage levert aan de schatkamer van de

że uznanie na świecie, o czym świadczy jego bogata współpraca z podobnymi ośrodkami w Europie i poza nią.

Nieoceniona jest jego rola jako wychowawcy inteligencji katolickiej w naszej Ojczyźnie w duchu wartości chrześcijańskich, humanistycznych i narodowych. Warto też dodać, że duża liczba członków Episkopatu Polski zawdzięcza swoją formację intelektualną i duchową KUL-owi. Z wdzięcznością wspominamy dziś postaci profesorów, pracowników i studentów, od księdza Idziego Radziszewskiego po Prymasa Tysiąclecia i tyłu wybitnych katolików świeckich.

8. Rozważając znaczenie służby, jaką Wasza wspólnota ma spełniać wobec Boga i Ojczyzny - *Deo et Patriae*, musimy zarazem wniknąć w nauczanie Apostoła z Pierwszego Listu do Koryntian: Bóg, sprawca wszystkiego we wszystkich (1Kor 12,6). Duch, który objawia się (przez wielorakie dary) dla wspólnego dobra (por. tamże, w.7). Musimy rozważyć tę prawdę o „darach”, o talentach, o charyzmatkach,

Poolse wetenschap en cultuur, en erkenning in de wereld verwerft. Hiervan getuigt haar uitgebreide samenwerking met soortgelijke centra in en buiten Europa.

Haar rol als opvoedster van de katholieke intelligentsia in de geest van christelijke, humanistische en nationale waarden is in ons vaderland van onschatbare waarde. Vermeldenswaardig hierbij is dat een groot aantal leden van het Poolse episcopaat hun intellectuele en geestelijke vorming te danken hebben aan de KUL. Met dankbaarheid herdenken wij vandaag de hoogleraren, medewerkers en studenten, van pastoor Idzi Radziszewski tot de Primaat van het Millennium¹ en vele prominente katholieke leken.

8. Als we de betekenis van de dienst overwegen welke jullie gemeenschap jegens God en het Vaderland (*Deo et Patriae*) moet vervullen, moeten we tegelijkertijd doordringen tot de leer van de Apostel uit de Eerste brief van Paulus aan de Korintiërs: *God, die alles in allen tot stand brengt* (1Kor 12,6). De Geest, die zich openbaart (via verschillende gaven) voor het gezamenlijke welzijn (zie vers 7). Wij moeten deze

¹ Kardinaal Stefan Wyszyński (1901-1981), aartsbischop van Warschau en Gniezno, primaat van Polen (1948-1981).

jaką głosi nam Apostoł przy sposobności dzisiejszego spotkania.

Uniwersytet jest swoistym warsztatem pracy. Może na pierwsze wejrzenie rzuca się w oczy jego praca dydaktyczna. Przy głębszym poznaniu staje się jasne, że prawdziwą „wodą życia” ożywiającą całe nauczanie jest praca naukowa o charakterze twórczo-badawczym.

Uprawianie nauki i właściwe mu metody stanowią podstawową niejako formę istnienia i działania uniwersytetu. Z niej wyrastają wszelkie inne, a więc zarówno przekazywanie zdobytych wiadomości szerszym rzeszom studentów, jak też formowanie nowych pracowników nauki. Mówiłem o tym przy różnych okazjach.

Tu pragnę podkreślić, że wielorakie dary, w których objawia się Duch, dary i talenty ludzi, którzy kształtują profil uczelni w danej epoce, i wszystkie dary członków społeczności akademickiej są udzielane

warzeheid overwegen over de “gaven”, talenten, charisma’s, die de Apostel ons verkondigt ter gelegenheid van de ontmoeting van vandaag.

De universiteit is een eigenaardige werkplaats. Misschien valt op het eerste gezicht misschien valt haar didactisch werk op. Bij een nadere kennismaking wordt het duidelijk dat het werkelijke “water des levens”, dat het hele onderricht weer tot leven brengt, het wetenschappelijke werk is dat creatief en onderzoekend van aard is.

De beoefening van de wetenschap en de erbij passende methoden bepalen als het ware de fundamentele vorm van het bestaan en de werking van de universiteit. Hieruit vloeien alle andere methoden voort, en aldus zowel de overdracht van verworven informatie aan de grote menigte van studenten, als de vorming van nieuwe wetenschappelijke medewerkers. Hierover heb ik het gehad bij verschillende gelegenheden.

Ik wil hier benadrukken dat de menigvuldige gaven waarin de Geest zich openbaart, de gaven en de talenten van mensen die het profiel van de universiteit in een gegeven tijdperk vormen, en alle gaven van de

przez Boga dla wspólnego dobra. W nich Bóg złożył w naszych sercach jakby „częstkę samego siebie”, tchnienie swego Ducha. Dar, ale i zadanie. Katolicka specyfika stanowi o atrakcyjności KUL-u w całej polskiej rodzinie akademickiej. Wyczuwa ona bezbłędnie, że tu powinno się oczekiwać nie tylko solidnej wiedzy, ale też dostępu do innego porządku prawdy, do tego specyficznego światła, jakie tajemnica Chrystusa rzuca na misterium ludzkiego istnienia. Stąd też potrzeba stałego wychodzenia naprzeciw potrzebom środowisk naukowych całej Ojczyzny. Dokonać tego można jedynie poprzez wyrazistość własnej postawy akademickiej i chrześcijańskiej zarazem, poprzez wrażliwość na to, co ludzkie i Boskie. Odnosi się to do profesorów, do studentów, do wszystkich, którzy ten uniwersytet tworzą.

Wiecie, jak żywe jest w świecie współczesnym pragnienie świadectwa - jakby dowodu na to, że jest możliwa, owszem, że istnieje jedność prawdy i życia. Rola, atrakcyjność Katolickiego Uniwersytetu wiąże się z nadzieją, że tu znajdzie się praw-

leden van de academische samenleving door God zijn geschenken voor het gemeenschappelijk welzijn. In hen legde God in onze harten als het ware “een deel van zichzelf”, de adem van Zijn Geest. Een gave, maar tevens een taak. De katholieke specificiteit bepaalt de aantrekkelijkheid van de KUL in de hele Poolse academische familie. Ze voelt feilloos aan dat hier niet alleen grondige kennis moet worden verwacht, maar ook de toegang tot een andere orde van de waarheid, tot dat specifieke licht dat het mysterie van Christus werpt op het mysterie van het menselijk bestaan. Vandaar ook de noodzaak om voortdurend tegemoet te komen aan de behoeften van de wetenschappelijke milieus van het hele Vaderland. Dat kan alleen worden gerealiseerd door de helderheid en duidelijkheid van eigen academische en tegelijkertijd christelijke houding, door een gevoeligheid voor wat menselijk en Goddelijk is. Dit betreft professoren, studenten, iedereen die deze universiteit vormt.

Jullie weten hoe levendig het verlangen naar getuigenis is in de hedendaagse wereld – als het ware een bewijs dat het mogelijk is, inderdaad, dat er een eenheid van waarheid en leven bestaat. De rol, de aantrekkelijkheid van de Katholieke

dziwa wspólnota łącząca profesorów, pracowników administracyjnych i fizycznych, wspólnota studentów - świadectwo żywego chrześcijaństwa; że autentyczna katolicka rodzina uniwersytecka jest miejscem nie tylko „prawdy naukowej”, ale i „prawdy życia” przez przełamywanie różnych form słabości i zła, różnych form przeczenia prawdzie w życiu osobistym, we wzajemnym odnoszeniu się do innych, jak i w powierzchowności badań, lub podejmowaniu przedmiotów dociekań nie według kryteriów poszukiwania prawdy, ale wedle pozanaukowych motywów koniunkturalnych.

Bóg, sprawca wszystkiego we wszystkich.

Zachowujcie żywą świadomość, że jest to droga, którą idziecie razem z Chrystusem; że jest to droga, którą idziecie poprzez trudne „dziś” Kościoła we współczesnym świecie i w naszej Ojczyźnie, by nieść światło wiedzy i wiary, światło chrześcijańskiego życia opartego na prawdzie, tak konieczne w przygotowaniu jego chrześcijańskiego „jutra”.

Universiteit, houdt verband met de hoop dat hier een echte gemeenschap aanwezig is die professoren, administratieve en fysieke medewerkers, de studentengemeenschap verbindt – getuigenis van een levend christendom; dat de authentieke, katholieke, universitaire familie niet alleen een plaats van “wetenschappelijke waarheid” is, maar ook van “levenswaarheid” door het doorbreken van verschillende vormen van zwakheid en kwaad, de verschillende vormen van ontkenning van de waarheid in het persoonlijke leven, in de omgang met anderen, en in de oppervlakkigheid van het onderzoek, of in het navorsen van onderzoeksonderwerpen, niet volgens de criteria van de zoektocht naar waarheid, maar volgens buitenwetenschappelijke, conjuncturele motieven.

God, Hij die alles in allen tot stand brengt.

Koester een levendig bewustzijn dat dit de weg is die jullie samen met Christus bewandelen; dat dit de weg is die jullie bewandelen doorheen de moeilijke “dag van vandaag” van de Kerk in de hedendaagse wereld en in ons Vaderland, om het licht van kennis en geloof te dragen, het licht van een christelijk leven gebaseerd op waarheid, het licht dat zo nodig is om haar

christelijke "morgen" voor te bereiden.

Pozwólcie, że przytoczę tu jeszcze słowa, które wypowiedziałem do środowiska Uniwersytetu w Louvain-la-Neuve (jesteście z nim związani od lat ścisłą współpracą): Nieustannie odnajdywanie twórczego dynamizmu ducha zakłada zdecydowaną wolę całej wspólnoty uniwersyteckiej, w szczególności profesorów i władz akademickich, przekraczania samych siebie, i żywą cnotę teologiczną nadziei. Nauka, wiedza, nie uznają fatalizmu, lecz starają się w wolności budować przyszłość... Przyszłość nie jest już fatalizmem, któremu trzeba się poddać, lecz programem, zadaniem do wspólnej realizacji, przy pomocy światła Bożego (przemówienie, 21 V 1985 r., p. 6).

Trzeba wreszcie podkreślić, że profil KUL-u w poważnej mierze jest wyznaczony przez źródło jego egzystencji, jakim jest ofiarność katolickiego społeczeństwa naszego Narodu.

Znana jest na tym polu zwłaszcza działalność Kół Przyjaciół

Laat me hier nog de woorden aanhalen die ik zei tegen de studenten en faculteitsleden van de Universiteit in Louvain-la-Neuve (jullie hebben met hen al jaren een nauwe samenwerking): Het voortdurend terugvinden van een creatief dynamisme van de geest veronderstelt een vastberaden wil – van de hele universitaire gemeenschap, in het bijzonder van de professoren en de academische autoriteiten – om zichzelf te overstijgen, en veronderstelt tevens de levendige deugd van de theologische hoop. De wetenschap, de kennis, ze erkennen het fatalisme niet, doch ze proberen in vrijheid de toekomst te bouwen... De toekomst is geen fatalisme meer, waaraan men zich moet overgeven, maar een programma, een taak die we samen moeten realiseren met de hulp van het Goddelijke licht (toespraak van 21 mei 1985, blz. 6).

We moeten uiteindelijk benadrukken dat het profiel van de KUL grotendeels vastgesteld is door zijn bron van haar existentie die de opofferingsgezindheid is van de katholieke maatschappij van ons Volk.

Op dat gebied is in het bijzonder de activiteit bekend van de

KUL-u w kraju i zagranicą. Na naszym spotkaniu są obecni wybitni przedstawiciele polskiego wychodźstwa razem z kierownictwem Towarzystwa Łączności z Polonią Zagraniczną. Kieruję do nich słowo serdecznego pozdrowienia. To samo pozdrowienie kieruję do wszystkich innych gości. Dzięki tej ofiarności wiernych KUL jest własnością katolickiego Narodu i katolickiego Kościoła, które mają słuszne prawo oczekiwać, by był on na służbie dobra człowieka, na służbie sprawy Kościoła, wedle określonych przez niego zasad. Wszystkim przyjaciołom tego Uniwersytetu wyrażam tutaj szczególną wdzięczność.

9. Umiłowawszy swoich... do końca ich umiłował. Włączamy dzisiejszy dzień w całokształt Kongresu Eucharystycznego.

W Eucharystii znajduje wciąż swój sakramentalny wyraz to „wszystko”, co Ojciec dał Synowi. „Dał”, ażeby Syn ogarnął i przeobraził, przemienił to „wszystko” tą właśnie miłością, którą do końca umiłował.

Kringen van de KUL-Vrienden (*Koła Przyjaciół KUL-u*) in het binnen- en buitenland. Op onze bijeenkomst zijn bijzondere vertegenwoordigers van het Poolse emigratie aanwezig, samen met het bestuur van de Vereniging voor Eenheid met de Buitenlandse Poolse Gemeenschap (*Towarzystwo Łączności z Polonią Zagraniczną*). Tot hen richt ik mijn hartelijke groeten. Dezelfde groeten richt ik tot alle andere gasten. Dankzij deze opofferingsgezindheid van de gelovigen, is de KUL het bezit van de katholieke Volk en de katholieke Kerk, die het gegronde recht hebben te verwachten dat ze ten dienste staat van het welzijn van de mens, ten dienste van de belangen van de Kerk, volgens door haar bepaalde principes. Mijn bijzondere dankbaarheid gaat tevens uit naar alle vrienden van deze Universiteit.

9. Hij heeft de zijnen zó liefgehad... en had ze tot het uiterste lief. We voegen deze dag toe aan het geheel van het Eucharistische Congres.

In de Eucharistie vindt dit “alles” wat de Vader zijn Zoon heeft gegeven, voortdurend zijn sacramentele uitdrukking. “Hij gaf” opdat de Zoon dit “alles” zou omhelzen, omvormen en veranderen met die liefde die tot het uiterste liefhad.

Jest Eucharystia równocześnie źródłem tej miłości - w nas. Źródłem tej miłości tu, w tym Katolickim Uniwersytecie. Jest źródłem. Jest wezwaniem do tej miłości, która ostatecznie wyzwala człowieka, która zbawia, która daje mu Życie. Życie wieczne. Uniwersytecie! Alma Mater! Jesteś objęty tą miłością, którą Chrystus do końca umiłował. Jesteś objęty Eucharystią. Trwaj w tym zbawczym uścisku Odkupiciela świata.

Służ Prawdzie! Jeśli służysz Prawdzie - służysz Wolności. Wyzwalanu człowieka i Narodu. Służysz Życiu!

Bogu dzięki, że mamy świętą liturgię, bo inaczej kto wie, co by się działo. Wprawdzie śpiewaliby „Niech żyje”, ale delikwent ledwo by z życiem uszedł.

Bardzo dziękuję za śpiew. Ja też się staram jak mogę. Nie za bardzo mi to wychodzi, ale się staram.

Ten chór jest znany szeroko w

De Eucharistie is tevens de bron van die liefde – in ons. De bron van deze liefde hier, in deze Katholieke Universiteit. Zij (de Eucharistie) is de bron. Ze is een oproep tot die liefde die de mens uiteindelijk bevrijdt, die redt, die hem het Leven geeft. Het Eeuwige Leven. Universiteit! Alma Mater! Jij bent omhelsd door die liefde waarmee Christus tot het einde heeft liefgehad. Jij bent omhelsd door de Eucharistie. Blijf in deze redende omhelzing van de Verlosser van de wereld.

Dien de Waarheid! Als je de waarheid dient – dien je de Vrijheid. De bevrijding van de mens en de Natie. Je dient het Leven!

Godzijdank hebben we de heilige liturgie, wie weet wat er anders zou gebeuren. Weliswaar zouden ze “Lang zal hij leven” zingen, maar de schavuit zou het er nauwelijks levend van afbrengen.

Van harte dank voor de zang. Ook ik doe mijn mijn uiterste best. Het lukt me wel niet zo goed, maar ik doe mijn best.

Dit koor is wereldwijd bekend.

świecie. Występował między innymi w Rzymie, na placu świętego Piotra i innych miejscach. Szkoda tylko, że teatr kulowski jeszcze nie dał się poznać. Wyrażam tu ukryte pragnienia Rzymu i świata. Zaczynam od teatru, ale myślę o wielu innych rzeczach. Szkoda, że jeszcze dotąd nie dały się w pełni poznać w świecie: na Zachodzie, w Europie, na Wschodzie. Bo jest to wielka skarbnica. Byłoby bardzo dobrze, gdyby się dały szerzej poznać i gdyby im to także z drugiej strony ułatwiono, wszystkie wydziały i wszystkie instytuty tego Katolickiego Uniwersytetu, który jest w swoim rodzaju jedyny, przynajmniej geograficznie. Mówię oczywiście o wszystkich wydziałach, myślę także o filozofii... Nie chciałbym przesadzić, nie chciałbym popaść w patriotyzm lokalny, więc mówię tak *inter pares*. Szczęść Boże! *Deo et Patriae!*

Zostawię wam przynajmniej jedną myśl bardzo osobistą. Można by powiedzieć prawie za... Jest to myśl o papieżu. Jest to bardzo dziwna istota, jedna z najbardziej na świecie popędzanych istot. Wciąż go poganiają, wciąż mówią: jesteś za późno. Tak się już przyzwyczaili do mówienia wciąż, że Kościół się spóźnia, jak więc papież może się nie spóźnić. W każ-

Het trad onder andere op in Rome, op het Sint-Pietersplein en op andere plaatsen. Het is jammer dat het KUL-theater zich nog niet liet kennen. Ik druk hier het verborgen verlangen uit van Rome en de wereld. Ik begin met het theater, maar ik denk aan een heleboel andere dingen. Het is jammer dat ze zich tot nu nog niet ten volle hebben laten kennen in de wereld: in het Westen, in Europa, in het Oosten. Want dit is een grote schatkamer. Het zou heel goed zijn als ze zich beter lieten kennen en als men dat hen aan de andere kant ook zou vergemakkelijken – alle faculteiten en alle instituten van deze Katholieke Universaliteit, die enig is in haar soort, althans geografisch. Ik spreek natuurlijk van alle faculteiten, ik denk eveneens aan de filosofie... Ik zou niet willen overdrijven, ik zou niet in een locale vaderlandsliefde willen vallen, dus zeg ik het zo *inter pares*. God zegene u! *Deo et Patriae!*

Ik wil jullie ten minste één, heel persoonlijke gedachte achterlaten. Je zou zelfs kunnen zeggen té... Het betreft een gedachte over de paus. Dit is een heel vreemd wezen, één van de meest opgejaagde wezens in de wereld. Hij wordt voortdurend opgejaagd, ze zeggen hem voortdurend: je bent te laat. Ze zijn er zo gewend aan geraakt om voortdurend

dym razie próbuję zachować równowagę ducha wśród tych wszystkich zapóźnień zawodowych. Pragnę jakoś dociągnąć. Między innymi także w tym celu przyszedłem dzisiaj do KUL-u, ażeby tutaj doznać odmłodzenia, odmłodzenia ducha. To ze sztambuchu do sztambuchu, ze sztambuchu papieża, którego notabene nie piszę, do sztambuchu KUL-u, który Wy może zapiszecie.

te zeggen dat de Kerk te laat komt, hoe kan de paus dan niet te laat komen. In ieder geval – probeer ik, tussen al die beroepsvertragingen, een geestelijke evenwicht te bewaren. Ik wil het op de een of andere manier uithouden. Onder andere ben ik met dit doel vandaag naar de KUL gekomen, zodat ik hier een verjonging kan ondergaan, een verjonging van de geest. Dat is van een vriendenrol naar een vriendenrol, van de vriendenrol van de paus – die ik nota bene niet schrijf – naar de vriendenrol van de KUL, die jullie misschien zullen schrijven.

Pochwalony Jezus Chrystus!

Geloofd zij Jezus Christus!

Tekst źródłowy zaczerpnięto z: http://www.kul.pl/przemowienie-ojca-swietego-dospolecznosci-kul,art_75284.html

Autorami przekładu byli członkowie Koła Naukowego Studentów Filologii Niderlandzkiej w r. akad. 2013/2014: Magdalena Lipnicka, Marta Podsiedlik, Joanna Wojnar, Kamil Seeuws.

Dodatkowa konsultacja językowa: Sjef Schoorl